

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Magdalena Łukaszewicz
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Anita Topa

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2019 r. w Piszcu na rozprawie

sprawy z wniosku W. B.

z udziałem M. B.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. Dokonać podziału majątku wspólnego W. B. i M. B., w skład którego wchodzi stanowiący odrębną nieruchomość lokal mieszkalny nr (...), położony w P. przy ul. (...), w budynku nr (...), dla którego Sąd Rejonowy w Piszcu prowadzi księgę wieczystą KW (...) o wartości 150 000 zł (sto pięćdziesiąt tysięcy złotych) w ten sposób, że opisany wyżej lokal przyznać M. B..

II. Zasądzić od M. B. na rzecz W. B. tytułem spłaty i rozliczenia spłaconych długów kwotę 46636,23 zł (czterdzieści sześć tysięcy sześćset trzydzieści sześć złotych 23/00 groszy), płatną w 15 (piętnastu) równych ratach do ostatniego dnia każdego miesiąca, począwszy od miesiąca, w którym niniejsze orzeczenie stanie się prawomocne, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zwłoki w płatności poszczególnych rat.

III. Oddalić wniosek W. B. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym.

IV. Orzec, iż zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie we własnym zakresie.

V. Przyznać adwokatowi D. C. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu kwotę 4428 zł (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem złotych), w tym kwotę 828 zł tytułem podatku VAT, którą należy wypłacić z sum budżetowych Sądu Rejonowego w Piszcu.

UZASADNIENIE

W. B. wystąpił z wnioskiem o podział majątku wspólnego byłych małżonków wskazując jako uczestniczkę postępowania M. B..

We wniosku podał, że związek małżeński zainteresowanych zawarty 7 stycznia 2006 roku został rozwiązany przez rozwód prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z 15 grudnia 2017 roku wydanym w sprawie VI RC 412/17, z winy uczestniczki postępowania. Wyrok rozwodowy uprawomocnił się 6 stycznia 2018 roku. W czasie trwania związku małżeńskiego, między zainteresowanymi panował ustrój wspólności majątkowej.

Ostatecznie wnioskodawca wskazał, iż zainteresowani dokonali już zgodnego podziału ruchomości wchodzących w skład ich majątku wspólnego, natomiast w skład majątku wspólnego mającego ulec podziałowi wchodzi stanowiący odrębną nieruchomość lokal mieszkalny numer (...), położony w P. przy ul. (...), w budynku numer (...), dla którego Sąd Rejonowy w Piszcu prowadzi księgę wieczystą numer (...), o wartości 150 000 złotych.

Wnioskodawca wniósł o przyznanie opisanej wyżej nieruchomości jemu i zasądzenie od niego na rzecz uczestniczki stosownej spłaty. Nadto wniósł o rozliczenie w niniejszym postępowaniu poniesionych przez niego od dnia ustania wspólności majątkowej:

- kwoty 2 701,68 złotych tytułem opłat stałych za przedmiotowy lokal mieszkalny,
- kwoty 12 673,12 złotych tytułem rat zaciągniętego przez zainteresowanych kredytu hipotecznego (umowa numer (...)) za okres od 01.02.2018r. do 01.05.2019r.,
- rat zaciągniętej przez zainteresowanych pożyczki gotówkowej (umowa numer (...)),
- nakładów w kwocie 1 310 złotych na wykonanie prac remontowych w przedmiotowym lokalu mieszkalnym w pokoju dziecięcym, które to prace polegały na oczyszczeniu i przygotowaniu do malowania ścian i sufitu, gruntowaniu i malowaniu dwukrotnie białą ścian i sufitu oraz malowaniu kolorem ścian.

Wnioskodawca wniósł również o ustalenie nierównych udziałów zainteresowanych w majątku wspólnym, w wysokości $\frac{3}{4}$ na rzecz wnioskodawcy i $\frac{1}{4}$ na rzecz uczestniczki postępowania.

W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że po zawarciu związku małżeńskiego, by zrealizować potrzeby mieszkaniowe zainteresowani w dniu 7 maja 2009 roku zaciągnęli kredyt hipoteczny na zakup przedmiotowego lokalu mieszkalnego. Wnioskodawca wyjechał w celach zarobkowych za granicę. Z uzyskiwanych tam dochodów spłacał raty kredytu hipotecznego, opłacał wszelkie rachunki za mieszkanie oraz przekazywał pieniądze na utrzymanie dzieci i żony. Zadaniem uczestniczki była opieka nad małoletnimi dziećmi. W dniu 11.10.2016r. zainteresowani zaciągnęli pożyczkę gotówkową w (...) S.A. na cele konsumpcyjne, której raty również pokrywał wnioskodawca z uzyskiwanych dochodów. Jak się później okazało, pod nieobecność wnioskodawcy uczestniczka nawiązała intymną relację pozamałżeńską. Po ustaniu związku małżeńskiego, zainteresowani wyprowadzili się ze wspólnego mieszkania. Od tego momentu wnioskodawca, bez wsparcia uczestniczki, ponosi wszelkie opłaty stałe, opłatę za użytkowanie wieczyste i podatek za przedmiotowy lokal oraz spłaca raty kredytu hipotecznego i pożyczki gotówkowej.

W nawiązaniu do powyższego wnioskodawca podkreślił, że od początku trwania związku małżeńskiego zainteresowanych, to na barkach wnioskodawcy spoczywał ciężar utrzymania rodziny i zapewnienia jej godziwego bytu. To wnioskodawca przyczyniał się do powiększenia majątku wspólnego, podczas gdy uczestniczka wydatkowała zarobione przez wnioskodawcę środki pieniężne na własne potrzeby. Okoliczności te czynią uzasadnionym, zdaniem wnioskodawcy, żądanie ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym.

Uczestniczka postępowania M. B. co do zasady przychyliła się do wniosku o podział majątku wspólnego. Ostatecznie nie kwestionowała, że wartość przedmiotowego lokalu mieszkalnego wynosi 150 000 złotych. Wniosła o ustalenie, że w skład majątku wspólnego zainteresowanych podlegającego podziałowi wchodzi ponadto samochód osobowy marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), rok produkcji 2000, o wartości 6 000 złotych. Uczestniczka wniosła o dokonanie podziału wskazanego wyżej majątku wspólnego w ten sposób, aby samochód przyznać wnioskodawcy, natomiast lokal mieszkalny przyznać uczestniczce postępowania i zasądzić od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy stosowną spłatę, której płatność rozłożyć na 15 równych miesięcznych rat. Podniosła, że od połowy lipca 2018 roku zamieszkuje wraz z dziećmi zainteresowanych w przedmiotowym lokalu mieszkalnym, a jej sytuacja finansowa nie pozwala na dokonanie jednorazowej spłaty.

Uczestniczka przyznała, że od daty ustania wspólności majątkowej, to wnioskodawca spłaca raty pożyczki oraz do dnia 9 maja 2019 roku spłacał raty kredytu hipotecznego. Wskazała, że pozostała do spłaty kwota kredytu hipotecznego w

wysokości 82 514,01 złotych została przez nią uiszczona w dniu 10 maja 2019 roku (k. 102v i k. 168-170). Jednocześnie wniosła o rozliczenie tej kwoty w niniejszym postępowaniu.

Uczestniczka wniosła o oddalenie żądania wnioskodawcy dotyczącego:

- rozliczenia opłat za przedmiotowy lokal – wskazując, że od połowy lipca 2018 roku lokal ten jest zamieszkiwany przez uczestniczkę i małoletnie dzieci zainteresowanych, a wszelkie opłaty za ten lokal od sierpnia 2018 roku ponoszone są przez uczestniczkę (k. 102v),

- rozliczenia wydatków na prace remontowo-budowlane – wskazując, iż były to drobne, bieżące naprawy wynikające ze zwykłego użytkowania lokalu,

- ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym – wskazując, że oprócz samotnego wychowywania dzieci z powodu przebywania wnioskodawcy na stałe za granicą, pracowała ona również zarobkowo. Podkreśliła, że o stopniu przyczynienia się każdego z małżonków do powiększenia majątku wspólnego świadczą nie tylko osiągnięcia czysto ekonomiczne, lecz także nakład osobistej pracy przy wychowywaniu dzieci i pracy we wspólnym gospodarstwie domowym. Ponadto za ustaleniem nierównych udziałów muszą przemawiać ważne powody, oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. W ocenie uczestniczki w niniejszej sprawie nie została spełniona żadna z przesłanek ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym.

Wnioskodawca W. B. ostatecznie wyraził zgodę, aby przedmiotowy lokal mieszkalny został przyznany uczestniczce postępowania za stosowną spłatą na rzecz wnioskodawcy. Odnośnie opisanego wyżej samochodu osobowego przyznał, że wchodził on w skład majątku wspólnego zainteresowanych, jednakże jednocześnie podkreślił, że pojazd ten został w dniu 21 stycznia 2017 roku sprzedany za zgodą uczestniczki za cenę 4 000 złotych, a środki uzyskane z jego sprzedaży zostały z wydatkowane na potrzeby rodziny zainteresowanych, spłatę zadłużenia za mieszkania, pokrycie kosztów przyjazdu i wyjazdu wnioskodawcy do Niemiec oraz zapłatę alimentów na dziecko wnioskodawcy z poprzedniego związku.

Sąd ustalił, co następuje:

W. B. i M. B. związek małżeński zawarli 7 stycznia 2006 roku w R.. Z małżeństwa tego mają dwoje małoletnich dzieci. Małżonków łączył system małżeńskiej wspólności ustawowej.

Małżeństwo zainteresowanych zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 15 grudnia 2017 roku wydanym w sprawie VI RC 412/17, z winy M. B.. Wyrok rozwodowy uprawomocnił się 6 stycznia 2018 roku.

(okoliczności bezsporne, dowód: odpis prawomocnego wyroku rozwodowego k. 62-62v)

W czasie trwania związku małżeńskiego W. B. wyjeżdżał w celach zarobkowych za granicę. M. B. przede wszystkim zajmowała się wychowywaniem dzieci i prowadzeniem wspólnego gospodarstwa domowego, ale podejmowała również prace zarobkowe.

(dowód: świadectwa pracy uczestniczki postępowania k. 91-94)

W dniu 8 maja 2009 roku małżonkowie W. i M. B. nabyli za cenę 130 000 złotych stanowiący odrębną nieruchomość lokal mieszkalny numer (...), położony w P. przy ulicy (...), w budynku numer (...), dla którego Sąd Rejonowy w Piszku prowadzi księgę wieczystą numer (...). W tym celu w dniu 7 maja 2009 roku zaciągnęli w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. kredyt mieszkaniowy hipoteczny, którego spłata miała nastąpić w 240 miesięcznych ratach w wysokości po 792,07 złotych każda, płatnych do 1-ego dnia każdego miesiąca począwszy od czerwca 2009 roku.

Aktualna wartość opisanej wyżej nieruchomości wynosi 150 000 złotych.

(okoliczności bezsporne, dowód: umowa sprzedaży lokalu k. 19-27; odpis z księgi wieczystej k. 63-65; umowa kredytu mieszkaniowego z 07.05.2009r. k. 38-45)

Po ustaniu wspólności majątkowej raty kredytu hipotecznego spłacał W. B., który w okresie od 6 stycznia 2018 roku do 9 maja 2019 roku spłacił w sumie 16 rat w łącznej wysokości 12 673,12 złotych.

W dniu 10 maja 2019 roku pozostałą do spłaty kwotę 82 514,01 złotych spłaciła M. B..

(okoliczności bezsporne, dowód: harmonogram spłaty kredytu k. 46-50; informacja z (...) S.A. k. 135; wyciągi z rachunku bankowego wnioskodawcy k. 114-131 i 173-182; wniosek o całkowitą spłatę kredytu k. 169; potwierdzenie przelewu na poczet całkowitej spłaty kredytu k. 170)

W dniu 11 października 2016 roku małżonkowie W. i M. B. zaciągnęli pożyczkę konsumencką w (...) Banku (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. w kwocie 20 165,17 złotych, której spłata miała nastąpić w 36 miesięcznych ratach w wysokości po 650,68 złotych każda, płatnych do 11-ego dnia każdego miesiąca począwszy od listopada 2016 roku.

Od dnia ustania wspólności majątkowej raty opisanej wyżej pożyczki spłaca W. B., który w okresie od 6 stycznia 2018 roku do 10 października 2018 roku spłacił 5856,91 zł (informacja z (...) k. 135), zaś od 11 października 2018r. do 10 maja 2019r. (data zamknięcia rozprawy) spłacił 7 rat po 650,68 zł (czyli 4554,76 zł), co daje łączną kwotę 10 411,67 złotych.

(okoliczności bezsporne, dowód: umowa pożyczki z 11.10.2016r. k. 28-37v; harmonogram spłaty pożyczki k. 32-32v i 51-52; informacja z (...) S.A. k. 135; wyciągi z rachunku bankowego wnioskodawcy k. 114-131 i 173-182)

W czasie trwania wspólności majątkowej małżonkowie W. i M. B. nabyli również samochód osobowy marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), rok produkcji 1999, który w dniu 5 stycznia 2017 roku sprzedali za cenę 4 000 złotych.

(dowód: umowa sprzedaży samochodu k. 107)

Od daty ustania wspólności majątkowej do połowy lipca 2018 roku W. B. i M. B. nie mieszkali w lokalu mieszkalnym numer (...), położonym w P. przy ulicy (...). W. B. na stałe mieszkał i pracował w Niemczech, natomiast M. B. wraz z dziećmi mieszkała w wynajętym mieszkaniu. W połowie lipca 2018 roku M. B. wraz z dziećmi ponownie wprowadziła się do przedmiotowego lokalu i od 13 sierpnia 2018 roku ponosi opłaty stałe za ten lokal. W okresie od 6 stycznia 2018 roku do 12 sierpnia 2018 roku opłaty te wyniosły łącznie 2 701,68 złotych i zostały poniesione przez W. B..

(okoliczności bezsporne, dowód: informacja od zarządcy nieruchomości k. 108; wyciąg z rachunku bankowego zarządcy nieruchomości k. 109-113)

Po ustaniu wspólności majątkowej W. B. odmalował ściany i sufit w pokoiku dziecięcym w lokalu mieszkalnym numer (...), położonym w P. przy ulicy (...).

(okoliczność bezsporna)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 31 § 1 k.r.o. majątkiem wspólnym małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Przepis art. 43 § 1 k.r.o. zawiera domniemanie, iż oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym.

Zgodnie z art. 46 k.r.o. od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku w sprawach nie unormowanych w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i dziale spadku. Podobne odesłanie w kwestiach proceduralnych do przepisów o dziale spadku zawiera przepis art. 567 § 3 k.p.c.

Skład i wartość majątku ulegającego podziałowi ustala Sąd (art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c.). Zasadą jest, iż podział majątku wspólnego obejmuje składniki należące do danego majątku w dacie ustania wspólności oraz istniejące w chwili dokonywania podziału.

Przepisy regulujące postępowanie o dział spadku (art. 680-689 k.p.c.), jak i przepisy normujące podział majątku wspólnego (art. 566-567 k.p.c.), nie określają wprost sposobów podziału majątku. Odsyłają do uregulowań dotyczących zniesienia współwłasności (art. 688 k.p.c.).

Zgodnie z art. 211 k.c. każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości.

Zgodnie z art. 212 § 2 k.c. rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych, albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

W niniejszej sprawie bezspornie ustalono, że w skład majątku wspólnego mającego ulec podziałowi wchodzi opisany wyżej lokal mieszkalny. Wartość tej nieruchomości, według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej zainteresowanych i według cen aktualnych, wynosi 150 000 złotych i ustalona została w oparciu o zgodne w tej kwestii stanowisko zainteresowanych.

W sprawie bezspornie ustalono również, że w czasie trwania wspólności majątkowej zainteresowani nabyli ponadto samochód osobowy marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), jednakże, jak wynika z załączonej do akt sprawy umowy sprzedaży, pojazd ten został w dniu 5 stycznia 2017 roku (a zatem w czasie trwania związku małżeńskiego i na rok przed ustaniem wspólności majątkowej) sprzedany przez zainteresowanych (k. 107), w konsekwencji czego nie podlega żadnym rozliczeniom w niniejszym postępowaniu. Uczestniczka postępowania w żadnej mierze nie udowodniła, że powołana wyżej umowa sprzedaży była pozorna, a pojazd ten jest w dalszym ciągu używany przez wnioskodawcę. Ograniczyła się do gołosłownych twierdzeń, którym stanowczo zaprzeczył wnioskodawca.

Zainteresowani ostatecznie zgodnie wnieśli o przyznanie przedmiotowej nieruchomości uczestniczce postępowania.

W myśl art. 622 § 2 k.p.c., gdy współwłaściciele złożą zgodny wniosek co do sposobu zniesienia współwłasności, sąd wydaje postanowienie odpowiadające treści wniosku, jeżeli projekt podziału nie sprzeciwia się prawu ani zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych.

W niniejszym postępowaniu złożony zgodny wniosek o podział majątku wspólnego odpowiadał wytycznym wskazanym w treści art. 622 § 2 k.p.c. Zaproponowany sposób podziału był umocowany w przepisie prawnym art. 212 § 2 k.c. Zasady współżycia społecznego i interes uczestników również nie były sprzeczne z treścią wniosku.

Wobec powyższego, zgodnie ze stanowiskiem zainteresowanych, Sąd dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawcy W. B. i uczestniczki postępowania M. B. w ten sposób, że przedmiotową nieruchomość przyznał uczestniczce postępowania.

Odnosząc się do roszczenia wnioskodawcy o rozliczenie w niniejszym postępowaniu poniesionych ciężarów i nakładów na przedmiotowy lokal mieszkalny, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż zgodnie z art. 618 § 1 k.p.c. w sprawach o podział majątku wspólnego i dział spadku sąd rozstrzyga także wzajemne roszczenia współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy. Roszczenia o których mowa w tym przepisie, to przede wszystkim roszczenia związane z korzystaniem z rzeczy wspólnej, pobieraniem z niej pożytków i przychodów oraz dokonanych nakładów.

W myśl art. 207 k.c. pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną.

Pojęcie wydatków użyte w art. 207 k.c. jest w orzecznictwie rozumiane szeroko. Przyjmuje się, że w pojęciu tym mieszczą się także nakłady, nie tylko konieczne, lecz także inwestycyjne, prowadzące do zwiększenia wartości rzeczy wspólnej. Wydatkiem w rozumieniu tego unormowania jest nie tylko wydatek zmierzający do zachowania wspólnego prawa, lecz także wydatek poniesiony na normalną eksploatację rzeczy. Z kolei ciężarami w rozumieniu art. 207 k.c. są m.in. podatki i inne świadczenia o charakterze publicznoprawnym obciążające współwłaścicieli nieruchomości będącej przedmiotem współwłasności.

Zainteresowani zgodnie podali, że od daty ustania wspólności majątkowej (6 stycznia 2018 roku) do połowy lipca 2018 roku w przedmiotowym lokalu nikt nie zamieszkiwał. W połowie lipca 2018 roku do lokalu tego ponownie wprowadziła się uczestniczka wraz z dziećmi, która od sierpnia 2018 roku ponosi należne za ten lokal opłaty stałe, natomiast od 6 stycznia do sierpnia 2018 roku opłaty te ponosił wnioskodawca.

Powyższe twierdzenia zainteresowanych znajdują potwierdzenie w załączonej do akt sprawy informacji od zarządcy nieruchomości (k. 108) oraz wyciągach z rachunku bankowego zarządcy nieruchomości (k. 109-113), z których jednoznacznie wynika, że w okresie od 6 stycznia 2018 roku do 12 sierpnia 2018 roku opłaty stałe za przedmiotowy lokal w łącznej wysokości 2 701,68 złotych poniósł wnioskodawca, zaś od 13 sierpnia 2018 roku ponosi je uczestniczka postępowania. Zatem kwota 2 701,68 złotych stanowi ciężar związany z rzeczą wspólną i podlega rozliczeniu w niniejszym postępowaniu.

Odnosząc się do zadania uczestniczki o rozliczenie kosztów utrzymania mieszkania zauważyć należy, iż uczestniczka ponosiła te koszty wyłącznie w okresie, kiedy zamieszkiwała w przedmiotowym lokalu. W tej sytuacji pobierała zarówno korzyści w postaci możliwości korzystania z mieszkania oraz związane z tym ciężary (koszty jego utrzymania). Dlatego też Sąd nie uwzględnił jej wniosku o rozliczenie kosztów utrzymania mieszkania albowiem dysponowała ona mieszkaniem z wyłączeniem wnioskodawcy, w związku z czym powinna ponieść koszty jego utrzymania.

Uwzględnieniu nie podlegał również wniosek wnioskodawcy o rozliczenie poniesionych przez niego nakładów na przeprowadzony remont pokoiku dziecięcego w przedmiotowym lokalu mieszkalnym. W pierwszej kolejności wskazać należy, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych dowodów, które potwierdzałyby, że poniesiony przez niego koszt remontu wyniósł 1 310 złotych. Ponadto zauważyć należy, iż był to drobny, bieżący remont, który po pierwsze nie zwiększa wartości nieruchomości, a po drugie został przeprowadzony przez wnioskodawcę dobrowolnie i z myślą o dzieciach zainteresowanych.

Rozliczeniu w niniejszym postępowaniu podlegają również spłacone przez zainteresowanych z ich majątków osobistych po ustaniu wspólności majątkowej długi wspólne zainteresowanych z tytułu zaciągniętego w (...) S.A. kredytu mieszkaniowego hipotecznego i pożyczki konsumenckiej.

W orzecznictwie przyjmuje się, że podział majątku wspólnego obejmuje w zasadzie jedynie aktywa, natomiast pasywa pozostają poza jego zakresem (vide orzeczenie Sądu Najwyższego z 18.08.1959r., I CR 547/58, OSNCK 1959/2/59 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z 09.09.1976r., III CRN 83/76, Lex nr 5036, z 21.01.2010r., I CSK 205/09, Lex nr 560500 i z 15.04.2011r., III CSK 430/10, Lex nr 846560).

Jednakże przepis art. 686 k.p.c., który znajduje zastosowanie również do sprawy o podział majątku wspólnego poprzez odesłanie zawarte w przepisie art. 567 § 3 k.p.c., stanowi, że w postępowaniu działowym sąd rozstrzyga m.in. także o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współspadkobiercami z tytułu spłaconych długów spadkowych. Jak to zostało wyjaśnione w powołanym wyżej postanowieniu Sądu Najwyższego z 9 września 1976 roku, w sprawie III CRN 83/76, odpowiednie zastosowanie tego przepisu przewidziane w art. 567 § 3 k.p.c. prowadzi do wniosku, że o długach związanych z majątkiem wspólnym i ciężących w czasie trwania wspólności na obojgu małżonkach, które zostały spłacone przez jednego z małżonków z własnych środków po ustaniu wspólności majątkowej, rozstrzyga sąd w postępowaniu o podział majątku wspólnego, i to ze skutkami wynikającymi z dyspozycji art. 618 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 15.04.2011r., II CSK 430/10, Lex nr 846560)

Tożsame stanowisko Sąd Najwyższy prezentował także w postanowieniu z 11 marca 2010 roku w sprawie IV CSK 429/09 (Lex nr 678022), w którym wskazał, że jeżeli uczestnik po ustaniu wspólności majątkowej, a przed podziałem majątku wspólnego, spłacił z własnych środków dług, który powstał w trakcie trwania wspólności ustawowej i był długiem wspólnym małżonków, albo jednego z nich, ale w związku z majątkiem wspólnym, to taki dług, zgodnie z art. 686 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c., powinien zostać rozliczony w ramach podziału majątku wspólnego. Podstawę rozliczenia takiego długu nie stanowi jednak art. 45 § 1 k.r.o., gdyż przepis ten dotyczy jedynie wydatków i nakładów dokonanych z majątku osobistego na majątek wspólny albo odwrotnie w trakcie trwania wspólności ustawowej.

W niniejszej sprawie bezspornie ustalono, że od daty ustania wspólności majątkowej do dnia 9 maja 2019 roku raty kredytu mieszkaniowego spłacał wnioskodawca, zaś w dniu 10 maja 2019 roku pozostała do spłaty tego kredytu kwotę uiszcza uczestniczka postępowania, natomiast pożyczka konsumencka od daty ustania wspólności majątkowej do chwili obecnej spłacana jest przez wnioskodawcę.

W oparciu o załączone do akt sprawy: umowę kredytu mieszkaniowego (k. 38-45), uaktualniony harmonogram spłaty kredytu (k. 46-50), informację z (...) S.A. (k. 135) oraz wyciągi z rachunku bankowego wnioskodawcy wprost wynika, że w okresie od 6 stycznia 2018 roku (data ustania wspólności) do 9 maja 2019 roku wnioskodawca spłacił łącznie 16 rat kredytu mieszkaniowego w łącznej wysokości 12 673,12 złotych (16 x 792,07 zł = 12 673,12 zł). Natomiast z przedłożonego wniosku o całkowitą spłatę kredytu (k. 169) i dowodu przelewu (k. 170) wynika jednoznacznie, że uiszczona przez uczestniczkę pozostałość tego kredytu wyniosła 82 514,01 złotych.

Z kolei z załączonej do akt sprawy umowy pożyczki (28-37v) i harmonogramu spłaty tej pożyczki (k. 32-32v i 51-52) oraz informacji z (...) (k. 135) wynika wprost, że w okresie od 6 stycznia 2018 roku (data ustania wspólności) do 10 maja 2019 roku (data zamknięcia rozprawy i spłacenia kredytu w całości) wnioskodawca spłacił łącznie 10 411,67 złotych.

Sąd oddalił wniosek wnioskodawcy o ustalenie nierównych udziałów zainteresowanych w majątku wspólnym.

Zgodnie z art. 43 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym (§ 1). Jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Spadkobiercy małżonka mogą wystąpić z takim żądaniem tylko w wypadku, gdy spadkodawca wytoczył powództwo o unieważnienie małżeństwa albo o rozwód lub wystąpił o orzeczenie separacji (§ 2). Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (§ 3).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że odejście od zasady równości udziałów możliwe jest jedynie wtedy, gdy małżonek, przeciwko któremu skierowane jest żądanie, w sposób rażący i uporczywy nie przyczynia się do powstania bądź powiększenia majątku wspólnego stosownie do swoich sił i możliwości zarobkowych. Nie w każdym zatem przypadku istnienia różnicy w przyczynianiu się do powiększania majątku wspólnego przepis art. 43 § 2 k.r.o. powinien znaleźć zastosowanie (vide postanowienia Sądu Najwyższego z 26.11.1973r. w sprawie III CRN 227/73 i z 30.11.1972r. w sprawie III CRN 235/72).

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie nie było podstaw do ustalenia nierównych udziałów zainteresowanych w majątku wspólnym. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wykazał, że oboje małżonkowie przyczyniali się do powstawania majątku wspólnego. Uczestniczka postępowania od początku trwania związku małżeńskiego przede wszystkim zajmowała się prowadzeniem domu i wychowywaniem dzieci, ale również podejmowała prace zarobkowe, co potwierdzają załączone do akt sprawy świadectwa pracy. Wnioskodawca natomiast wyjeżdżał w celach zarobkowych za granicę, a uzyskiwany dochód przeznaczal na utrzymanie rodziny i spłatę wspólnych zobowiązań finansowych. Sąd nie znalazł szczególnych okoliczności, które przemawiałyby za dokonaniem nierównego ustalenia udziałów w majątku wspólnym.

Reasumując, łączna wartość majątku wspólnego zainteresowanych podlegającego podziałowi wynosi 150 000 złotych. Ponieważ udziały zainteresowanych w majątku wspólnym są równe, udział przypadający wnioskodawcy i uczestniczce postępowania wynosi więc 75 000 złotych ($150\ 000\ \text{zł} : 2 = 75\ 000\ \text{zł}$).

Na skutek podziału majątku wspólnego uczestniczka postępowania otrzymała przedmiotową nieruchomość o wartości 150 000 złotych. Przy czym, jak wskazano wyżej, uczestniczce należna jest od wnioskodawcy połowa spłaconej przez nią kwoty kredytu mieszkaniowego ($82\ 514,01\ \text{zł} : 2 = 41\ 257\ \text{zł}$), natomiast wnioskodawcy należna jest od uczestniczki łącznie kwota 12 893,23 złotych, na którą składa się połowa kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego ($2\ 701,68\ \text{zł} : 2 = 1\ 350,84\ \text{zł}$), połowa spłaconej przez niego kwoty kredytu mieszkaniowego ($12\ 673,12\ \text{zł} : 2 = 6\ 336,56\ \text{zł}$) i połowa spłaconej przez niego kwoty pożyczki konsumenckiej ($10\ 411,67\ \text{zł} : 2 = 5\ 205,83\ \text{zł}$). Po dokonaniu kompensacji uczestniczce należna jest zatem od wnioskodawcy tytułem wzajemnych rozliczeń kwota 28 363,77 złotych ($41\ 257\ \text{zł} - 12\ 893,23\ \text{zł} = 28\ 363,77\ \text{zł}$).

Wobec powyższego zasła konieczność zasądzenia od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty 46 636,23 złotych tytułem spłaty i rozliczenia spłaconych długów, która to kwota wynika z odjęcia od wartości przypadającego uczestniczce udziału w majątku wspólnym, wartości kwoty należnej jej od wnioskodawcy z tytułu wzajemnych rozliczeń ($75\ 000\ \text{zł} - 28\ 363,77\ \text{zł} = 46\ 636,23\ \text{zł}$).

O spłacie na rzecz wnioskodawcy Sąd orzekł zgodnie z art. 212 § 3 k.c. oznaczając termin oraz sposób jej uiszczenia oraz wysokość odsetek należnych w przypadku zwłoki w płatności. Wnioskodawca nie oponował wnioskowi uczestniczki postępowania o rozłożenie zasądzonej od niej na rzecz wnioskodawcy należności na 15 równych miesięcznych rat.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Na podstawie § 10 pkt 8 w zw. z § 8 pkt 6 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (j.t. Dz.U. z 2019r., poz. 18), Sąd przyznał adwokatowi D. C. kwotę 4 428 złotych, w tym kwotę 828 złotych tytułem podatku VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestniczce postępowania, którą nakazał wypłacić ze środków budżetowych Sądu Rejonowego w Piszcu.